

Rodila se je leta 1952 v Brooklynu v New Yorku. V mestu, kjer ostaja in kjer gotovo črpa tudi svoj navdih, pa čeprav sama tega ne more zadržati. Njeni starši sicer sami niso bili preveč umetniški, vendar Rona pravi, da je že od mladih let veliko raje prišla za barvice in risala vse mogoče motive, kot se podila z otroki iz soseščine. Od nekdaj je namreč vedela, da bo umetnica, o tem ni bilo dvoma. Iz te želje pa se je po diplomu na kolidžu Queens odpravila na prestižno univerzo Yale, kjer je leta 1977 magistrirala na Šoli za umetnost. Kljub vsemu se med vsemi svojimi deli ne spomni prvega. Prehod z risanja h kiparjenju se je zdel logičen, saj sama zase pravi, da se mora stvari vedno dotakniti in veliko bolj čuti z rokami.

JEKLENA LJUBEZEN

In od kod pravzaprav prihaja ta ljubezen do jekla? "Rada imam jeklo, preprosto zaradi kvalitete, ki jo ta material ima. Če pogledate gladko, zrcalno jeklo v kombinaciji s teksturo kože ali drevesa, je videti, kot da je v tranziciji. Videti je kot živo srebro, kot da se topi prav pred našimi očmi." Glavna ideja pa je metamorfoza; pojem, ki Rono zaposluje že kar zadnjih nekaj let in katerega se preprosto ne more naveličati. Priznava tudi, da je velik del navdihla tudi Kafka. "Prav zato se zdi jeklo pravzaprav logična izbira." Pravi, da igra material zanjo res pomembno vlogo in ji da veliko zagona, saj meni, da material lahko v veliki meri doda k pomenu umetnine. "Material lahko pomen in srž umetnine pravzaprav izboljša in izpopolni, predvsem zaradi tega pretoka živnega srebra." Kljub tej ljubezni do jekla pa je to le zadnji v vrsti materialov, ki se jih je Pondickova v svojem ustvarjanju poslužila, saj je uporabljala vse od zemlje do plastike in tekstila.

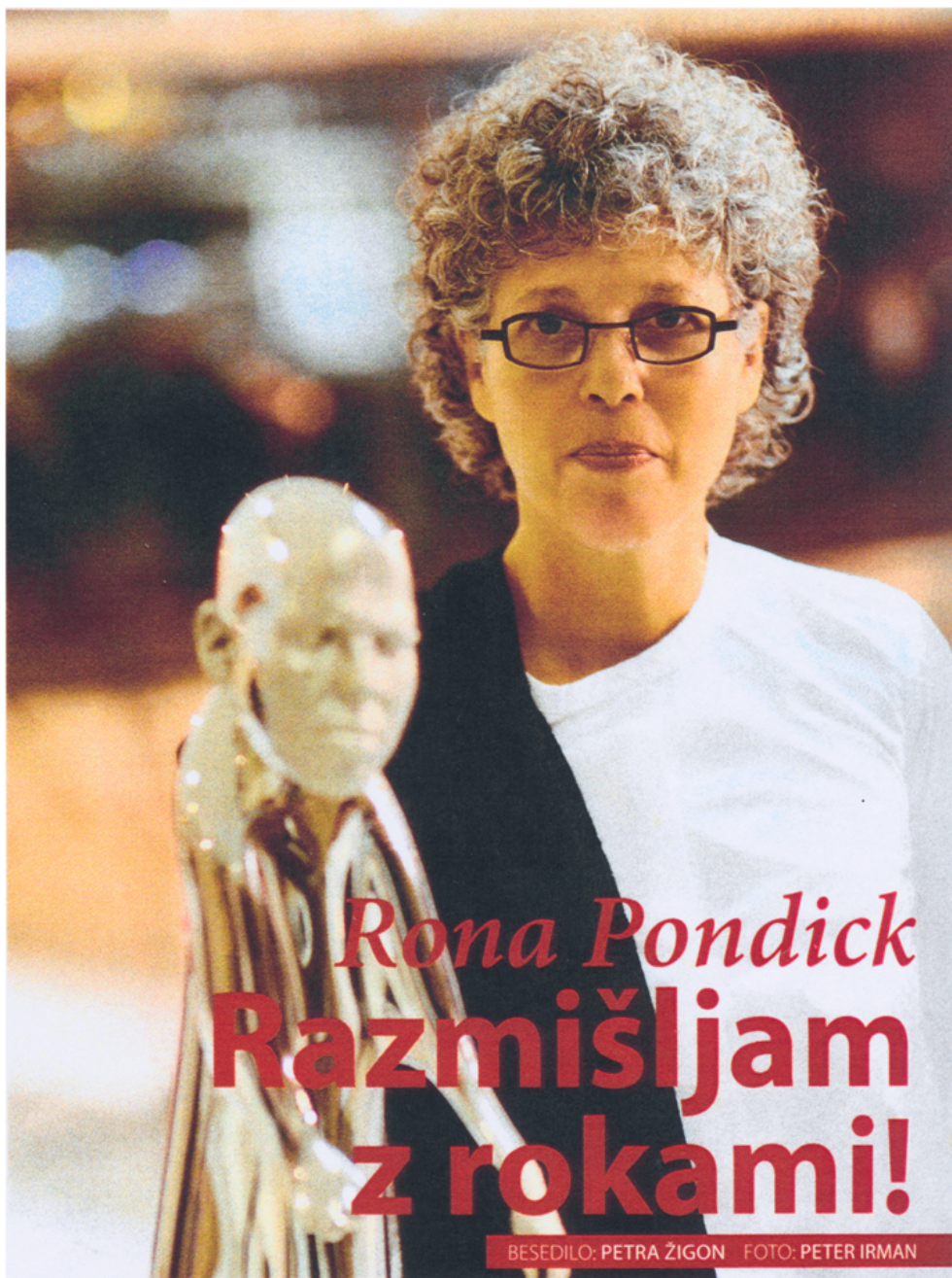
OGLEDALO NAŠEGA ČASA

V luči zanimanja za Kafka pa tudi priznava, da jo veliko bolj zanimajo stvari, ki same po sebi zastavljajo vprašanja, kot stvari, ki navajajo dejstva. "Umetnost vidim kot ogledalo našega časa in upam, da tudi moje delo to odseva; tako z materialom kot s subjektom." Pa vendar hkrati pravi, da njena umetnost ne odseva le njenega miselnega toka in zavesti, pač pa vsega človeštva.

Ob pogledu na njena dela, v katerih se res dobesedno prelivata človeški in živalski ali naravni element, me zanima, od kod črpa navdih. Se odpravi na sprehod, opazuje naravo, živali in ljudi? Sploh ne. "Če vam povem po pravici, si na to vprašanje niti sama ne znam odgovoriti. Lahko pa vam povem eno stvar; to ni proces, v katerem bi se nad mojo glavo prižgala žarnica in jaz bi v trenutku vedela, kaj želim ustvariti," mi razloži. "Razmišljam z rokami." In za razmišljanje si vzame čas, saj veliko njenih del nastaja dolga leta. Veliki kip *Monkeys*, denimo, je nastajal kar pet let. Pravi namreč, da iz rok nikdar ne da ničesar, s čimer ni popolnoma zadovoljna in nad svojim delom izredno navdušena. "Ne predstavljam si, da bi v življenju počela karkoli drugega," se nasmehne.

NEW YORK, NEW YORK

Ko je zaključila šolo, se je vrnila v New York in tam tudi ostala. Da bi se preselila in še kje drugje iskala navdih, ne razmišlja, saj zelo veliko časa preživi na poti in pravi, da jo navdihujejo številna mesta, ki jih obišče, vedno pa se rada vrne v svoje ljubljeno mesto. "Sama se šalim in rečem, da sem 'mestna podga-

Rona Pondick Razmišljam z rokami!

BESEDILO: PETRA ŽIGON FOTO: PETER IRMAN

V galeriji TR3 na Trgu republike 3 v Ljubljani so pred kratkim odprli razstavo velike moderne umetnice Rone Pondick. Kiparka ameriškega rodu je ob otvoritvi obiskala Slovenijo in med obiskom našla čas za arhitekturno turo po Ljubljani, kjer so jo navdušila Plečnikova dela.

na," se zasmeji. "Preprosto zelo uživam v New Yorku. Poln je vsega, v njem je toliko kulturnih možnosti, da se lahko kadarkoli priključim tem vtičnicam in sem del njih. Hkrati sem lahko popolnoma izolirana in sama in delam v svojem studiu."

Odgovorov o pomenih svojih del ne daje, saj ji je všeč, da v umetnosti vsakdo najde svojo interpretacijo. "Mislim, da je nemogoče, da bi umetnik 'nadzoroval' opazovalca. Nikakor si ne želim, da so gledalci

pasivni, pač pa mi je všeč, če so kar čim bolj vpleteni v moja dela." Tako se je že zgodilo, da je bila ista umetnina za nekoga pretresljiva, za drugega provokativna, za tretjega pa zelo smešna.

Včasih pa je tudi težko biti umetnik, pravi Rona. "So čudoviti in grozljivi trenutki, temačni in veličastni, vendar se večino časa počutim precej srečno, da lahko v življenju počnem prav to, kar imam najraje."